

Пошук інвестиційних можливостей для розвитку підприємств

В інвестиційному процесі підприємства можна виділити три етапи: передінвестиційний, інвестиційний та етап експлуатації. Кожен із них має свої стадії. Пошук потенційних інвестиційних можливостей можна вважати відправною точкою інвестиційного процесу. Логіка виділення цієї стадії першого передінвестиційного етапу проста: спочатку потрібно знайти саму можливість поліпшення показників фірми з допомогою інвестування, інакше кажучи – у що можна вкладати засоби.

Слід зауважити, що ефективність інвестиційного процесу на підприємствах у сучасних умовах глобалізації визначається передусім його інноваційною спрямованістю, впровадженням новітніх досягнень науки, техніки, технології, організації й управління, що дає змогу продукції вітчизняних виробників успішно конкурувати з іноземною на внутрішньому ринку і виходити на зовнішні.

У науковій літературі трапляються різні назви початкової стадії інвестиційного процесу. В Д. Норткотт це „пошук ідей”, у Г. А. Маховікової та В. Є. Кантора – „пошук інвестиційних концепцій”, у Г. О. Швиданенко, Д. В. Оголь, В. В. Заїкіної – „аналіз інвестиційних можливостей” [2; 4; 8]. Розбіжностей щодо змісту цієї стадії у науковців нема. Спробуємо провести систематизацію джерел інвестиційних можливостей (ідей).

Коло інвестиційних можливостей підприємства значною мірою визначають галузевий профіль, накопичений досвід завоювання ринку, кваліфікація персоналу і т. ін. [4, с. 50]. Більш вільні у пошуку інвестиційних можливостей органи регіонального і галузевого управління. Для них відправною точкою можуть служити незадоволені потреби регіону чи галузі або пріоритети державної структурної політики.

Аналіз праць науковців [1; 2; 3; 5; 6; 8] дав нам змогу систематизувати таку вихідну інформацію, на основі якої можуть проводити пошук інвестиційних можливостей фірми й організації різного профілю: а) наявність корисних копалин чи інших природних ресурсів, придатних для переробки і виробничого використання; б) структура й обсяги імпорту, що можуть стати поштовхом для народження інвестиційних ідей про створення імпортозамінних виробництв; в) досвід і тенденції розвитку структури виробництва в інших країнах, особливо зі схожими рівнями соціально-економічного розвитку й аналогічними ресурсами; г) потреби, що вже виникли або можуть виникнути в галузях-споживачах у межах вітчизняної чи світової економіки; д)

інформація про плани збільшення виробництва в галузях-споживачах при зростаючому попиті на світовому ринку на продукцію, яку вже виробляють; е) відомі чи лише виявлені можливості диверсифікації виробництва на єдиній сировинній базі; є) оцінки можливих у майбутньому зрушень у величині та структурі попиту під впливом демографічних чи соціально-економічних факторів або в результаті появи на ринку нових видів товарів; ж) відомі можливості підвищити якість людського капіталу організації, витрати на який стають найбільш ефективними інвестиціями; з) загальноекономічні умови.

Очевидно, що на основі цієї інформації можна сформулювати лише укрупнену інвестиційну ідею, лише той напрямок, в якому слід розробляти проект. Вказана стадія має велике значення для кінцевого успіху інвестицій. Причому, як зауважує Д. Норткотт, добробут підприємства залежить не стільки від його здатності знаходити вигідні інвестиційні можливості, скільки від вміння їх створювати [4, с. 13]. Інвестиційні ідеї можуть виникати на різних рівнях управління підприємством. Важливо створити таку атмосферу, за якої співробітники підприємства могли би вільно виражати й розвивати їх. Система відбору проектів має стимулювати інновації й активний пошук інноваційних можливостей.

З огляду на підвищення конкурентності ринків багатьох товарів у зв'язку зі вступом України до СОТ, об'єктивно необхідним для розвитку вітчизняних підприємств стає інноваційне спрямування інвестиційного процесу, яке значно впливає на його ефективність. З метою економічного та соціального прогресу підприємства мусять упроваджувати власні і зовнішні (вітчизняні, світові) інновації. Це відповідає новітньому підходу, запропонованому Г. Чесборо, що полягає в переході від парадигми закритих (внутрішніх) інновацій до парадигми відкритих інновацій і викликаний переносом акцентів відносно джерел ідей в основі конкурентоспроможних інновацій та їх використання в умовах глобальної економіки [7].

Література

1. Жаворонкова В. Г. Управління інвестиціями та інноваціями: Навч. пос./ Г. В. Жаворонкова, Т. В. Сівашенко, Л. І. Скібіцька, О. І. Туз. – К.: Кондор, 2010. – 184 с.
2. Маховикова Г. А., Инвестиционный процесс на предприятии./ Г. А. Маховикова, В. Е. Кантор – СПб.: Питер, 2001. – 176 с.
3. Музиченко А. С. Інвестиційна діяльність в Україні: проблеми регулювання: Навч. пос./А. С. Музиченко. – К.: Кондор, 2011. – 406 с.
4. Норткотт Д. Принятие инвестиционных решений: Пер. с англ. под. ред. А. Н. Шохина / Д. Норткотт. – М.: Банки и биржи; ЮНИТИ, 1997. – 247 с.
5. Славін В. С. Процес трансформації інвестиційних ресурсів в інвестиційний продукт на проектному рівні / В. С. Славін // Інвестиції, практика, досвід. – 2012, – №6. – С. 18-21.
6. Телишевська Л. І. Інвестиційний аналіз: Навч. пос. / Л. І. Телишевська, В. І. Успенко. – Х.: Бурун книга, 2011, - 280 с.
7. Чесборо Г. Открытые инновации. Создание прибыльных технологий. Пер. с англ./ Генри Чесборо.– М.: Поколение, 2007. – 336 с.
8. Швиданенко Г. О. Обґрунтування інвестиційних проектів у процесі трансформації форм власності: Навч. пос./ Г. О. Швиданенко, О. В. Оголь, В. В. Заїкіна / За заг. ред. Г. О. Швиданенко. – К.: КНЕУ, 1998. – 172 с.